

Європейські Календарний

газові ринки тиждень №22

(29 травня – 4 червня 2017 року)

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
СЕГН - Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ - тисяча кубічних метрів
ЦСЕ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, використано вищу теплоту згоряння російського експортного газу в Європі, як її спільно визначено Міжнародним енергетичним агентством, Організацією економічного співробітництва і розвитку та Євростатом. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тижневі та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин.

Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводитимуться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст

Підсумки

1. Цінові процеси тижня
 - 1.1 Основні газові фактори тижня
 - 1.2 Динаміка цін
 - 1.3 Об'єми торгівлі
 - 1.4 Нафта, нафтопродукти і вугілля
 - 1.5 Курс валют
 2. Спотові ціни
 - 2.1 Спреди
 3. Ф'ючерсні ціни
 - 3.1 NCG/Pegas
 - 3.1 CEGH/Pegas
 4. Німеччина – ціни і об'єми I кварталу 2017 р.
 5. Звіти «Газпрому» за I квартал 2017 р.
 - 5.1 Поставки газу країнам колишнього СРСР
 - 5.2 Поставки газу в Європу
 - 5.2.1 Західна Європа
 - 5.2.2 ЦСЕ
 - 5.3 Поставки російським споживачам
 - 5.4 ПСГ
 - 5.4.1 ЄС
 - 5.4.2 Терени к. СРСР
 - 5.5 Баланс природного газу РФ

Додаток №1. Прейскурант НАК «Нафтогаз України» на природний газ для споживачів, продаж/постачання яким не підпадає під дію Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, чинний з 1 червня 2017 року (2 стор.).

СТИСЛІ ПІДСУМКИ

На тижні діяв понижувальний тренд. Ф'ючерси подешевшали, але спотові ціни за підсумками тижня практично не змінилися відносно попереднього тижня. Газові ринки Західної Європи знаходилися у збалансованому стані, ціни протягом тижня мінялися мало, попит на газ був низьким. На торгах 31.05.17 на NCG не було укладено жодного форвардного контракту. Основні закупки газу призначалися для сезонного закачування до ПСГ, однак покупки газу здебільшого очікували більш сприятливих цін, оскільки ціна газу на хабах Європи залишалася високою.

У регіоні ЦСЕ, включаючи Баумгартен, торги проходили з достойними кількостями газу.

Французькі хаби, які були раніше завжди дорожче німецько-нідерландського, тепер стали стабільно дешевше. Деякі європейські експерти пояснюють феномен тим, що Франція пішла на поглиблення газового співробітництва з Росією, «Енжі» отримує від «Газпрому» такі ж привілеї, як його німецькі партнери.

У Великобританії понеділок 29.05.17 був національним вихідним днем, з приводу чого торгів ф'ючерсами на ПЕГАС не було, а на ICE торгувалися лише нафта та газойль та обмежено TTF, NCG, Gaspool.

Починаючи з торгів 31.05.15 наступним газовим місяцем став липень 2017 р.

По вугіллю з 30.05.17 наступним вугільним місяцем став червень 2017 р., ціни якого були на \$3 дорожче травневих.

З 01.06.17 новим нафтовим наступним місяцем став серпень, ціни якого були останнім часом на 30-40 центів США вище липня, внаслідок чого 1 червня нафта Brent, хоча і подешевшала відносно попередніх торгів серпневих поставок, але подорожчала відносно ціни поставок у липні, яка була напередодні.

Об'єми торгівлі. Об'єми торгівлі у Європі були невисокими, хоч і дещо зросли відносно попереднього тижня. Основні закупки газу призначалися для сезонного закачування до ПСГ, але ціна газу на хабах Європи залишалася високою. Відповідно, спотові торги характеризувалися ще нижчими об'ємами.

У понеділок торгів ф'ючерсами у Західній Європі не було. Незважаючи на лише 4 дні торгів, об'єми торгівлі ф'ючерсами на NCG досягли 52,1 млн. куб. м (47,1 млн. куб. м на попередньому тижні), а у Польщі на TGE - 142,7 млн. куб. м (146,2 млн. куб. м).

Нафта, нафтопродукти, вугілля. Нафта за тиждень подешевшала відразу на понад \$3. За підсумками торгів у п'ятницю ціна Brent спустилася нижче позначки \$50. Вугілля протягом тижня дорожчало. Вугілля з базисом поставки Роттердам стало найдорожчим. Наступним за ціною йде південноафриканське вугілля. Україна, схоже, традиційно віддає перевагу більш високим цінам.

Валюти. Курс євро і британського фунта відносно дол. США протягом тижня здебільшого зростав. ЄЦБ здійснював заходи із стримання зміцнення євро, внаслідок чого євро завершило тиждень дещо нижче попереднього. Інші європейські валюти, зокрема, польський злотий та угорський форинт, показували більш стабільне підвищення курсу відносно американського долара. Середні тижневі курси євро та британського фунта відносно ам. долара склали відповідно 1,1204 (1,1212 попереднього тижня) та 1,2870 (1,2959). Ослаблення дол. США надалі впливало на газове ціноутворення. У чисельних випадках ціни в національних валютах знизилися, але у дол. США зросли. Необхідність хеджування валютних ризиків у газовій галузі зберігається.

Спотові ціни. Середня тижнева ціна поставок наступної газової доби для усіх хабів понизилася на 0,4% (-0,8% на попередньому тижні), склавши...

Спреди спотових цін. На цьому тижні на спреди вплинула різниця у попиту на природний газ у Західній Європі та ЦСЄ. Різниця ціни в Польщі та Баумгартені з їх німецькими сусідами значно перевищувала вартість транспортування з Німеччини до Польщі та, особливо, до Австрії. У Баумгартені два тижні поспіль відбувалися критичні зміни, причини яких наразі неясні. Поступово спред між CEGH і NCG стабілізується, але на рівні вдвічі вище типового за останні місяці. Лихоманить спред Gaspool – Польща, у зв'язку з високою волатильністю польських газових цін.

Ф'ючерси. Головною рисою тижня були доволі значні коливання денних цін. Мінусові зміни протягом тижня показали більш значну амплітуду. Сумарні падіння ціни за тиждень склали: для поставок наступного місяця: -0,7 дол. США/ткм (-\$2,1 на попередньому тижні); для поставок у 4 кварталі 2017 р.: -0,6 дол. США/ткм (-\$1,8).

Поставки наступного газового місяця. Середня тижнева ціна по всіх досліджуваних хабах впала на 0,7% (+0,9% на попередньому тижні)...

Поставки у 4 кварталі 2017 р. Середня ціна по всіх хабах понизилася на 0,9% (+1,5% на попередньому тижні)...

Поставки у зимовий сезон 2017 р. Середня тижнева ціна по всіх хабах понизилася відносно попереднього тижня на 1,0% (+1,5% на попередньому тижні)...

NCG. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів понизилася на 1,0% (+1,6% на попередньому тижні). Об'єми торгівлі на NCG форвардними контрактами дещо зросли. Найбільші об'єми трансакцій припали на поставки у зимовий сезон 2017 р. та у червні 2017 р. Судячи по всьому, наразі активного закачування до ПСГ не відбувається. На третє місце по обсягах вийшли поставки у зимовий сезон 2018 р. та у 2019 календарному році, що може свідчити про очікування зростання цін.

CEGH. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів понизилася на 0,8% (+1,8%). Сумарний тижневий об'єм торгівлі форвардними поставками на CEGH зріс у 5 разів до 107,3 млн. куб. м. Торгувалися здебільшого поставки у 3 кварталі 2017 р. та невеликі кількості поставок у зимовий сезон 2017 р.

Німеччина. Виходячи з чергової щомісячної доповіді Федерального відомства з економічних справ і експортного контролю ФРН, у I кварталі 2017 р. мало місце зростання вдвічі експорту природного газу Німеччиною. Очевидно, Німеччина, отримуючи російський природний газ за цінами, значно нижчими, ніж решта Європи, розвиває експорт до інших країн ЄС, реалізуючи їм газ з доданою вартістю. Здебільшого такий «онімечений» російський газ продається країнам Центральної Європи. Однак, час від часу його купують і такі країни як Італія. Враховуючи, що Італія декілька разів нарікала на дорожнечу німецького експорту, німецька маржа може бути достатньо вагомою.

«Газпром».

Середня ціна російського експортного газу у I кварталі 2017 р. складала:

- для Європи 191 дол. США/ткм,
- для країн колишнього СРСР 155 дол. США/ткм,
- для російських споживачів 65 дол. США/ткм

«Газпром» не любить розкривати ціну для Європи. Цього разу вона йменується «для Європи та інших країн» та включає СПГ, який здебільшого відвантажувався країнам за межами Європи, з цінами вище європейських. Тому, ціну **\$191 доцільно трактувати як верхню планку** середньої квартальної ціни російського експортного газу в Європі.

Незважаючи на риторику та санкції, РФ різко нарощує свою газову присутність в ЄС. Залежність європейських країн від російського газу зростає: Німеччина – 40%, Італія – 20%, Франція – 18%, Великобританія – 10%, ЄС – 30%. ПАТ «Газпром» у I кварталі 2017 р. помітно наростило поставки природного газу всім 4 категоріям споживачів: країнам к. СРСР, Західній Європі, ЦСЄ та на внутрішньому російському ринку.

Лідирує Німеччина. Вражаючи 49,8 млрд. куб. м у 2016 р. можуть бути перевершені у 2017 р. За період 1 січня – 30 травня 2017 р. обсяги експорту ПАТ «Газпром» до Німеччини склали 22,3 млрд. куб. м, на 3 млрд. куб. м, або на 15,7%, вище позначки I кварталу 2016 р.

Другим реципієнтом «Газпрому» стала Туреччина, яка невпинно підвищує імпорту російського газу.

У регіоні ЦСЄ на 2 і 3 місце вийшли Чехія і Угорщина, об'єми імпорту для цих порівняно невеликих газових країн є суттєвими.

Високу важливість «Газпром» приділяє розвитку ПСГ, які мають замінити українські ПСГ після припинення транзиту російського природного газу територією України. Судячи **по прогресу розбудови ПСГ «Газпрому» в Європі можна судити про реальний стан просунення газопроводів, які обходять України.**

**По всіх категоріях контрактів конкретні ціни публікуються лише у платному виданні.*

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»